

Modelování a řízení kvality vody ve vodárenské síti

KONTAKT 2010
V Praze, 20.5.2010
Katedra řídicí techniky

Autor: **Pavel Švarc** (svarcpa2@fel.cvut.cz)
Vedoucí práce: **doc. Ing. Petr Horáček Csc.**

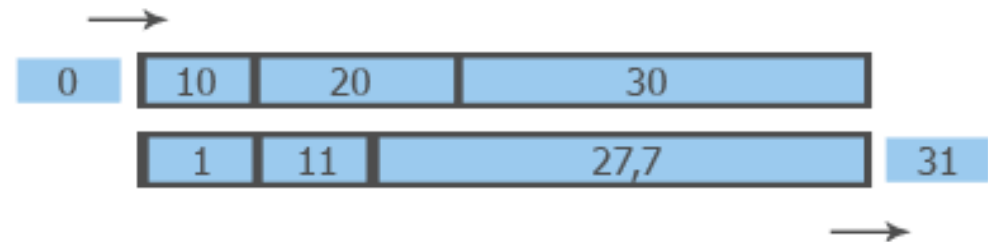
Vodárenská soustava

Modelování v reálném čase (Matlab/Simulink)

* **Hydraulický model**

* **Model stáří vody**

- vlastní balíková metoda výpočtu

Řízení

* **Cíle**

- snížení stáří vody
- minimalizace provozních nákladů

* **Postupy k dosažení cílů**

- řízené snížení tlaku
- plánování čerpání

Modelování a řízení kvality vody ve vodárenské síti

2.část Případová studie

Model části distribuční sítě VAKV a.s.

- * hydraulický model, model stáří vody
- * 40 km potrubí, 9 vodojemů
- * naladěn z historických dat

Návrh řízení

- * celkové snížení hladiny
- * plánování plnění vodojemu

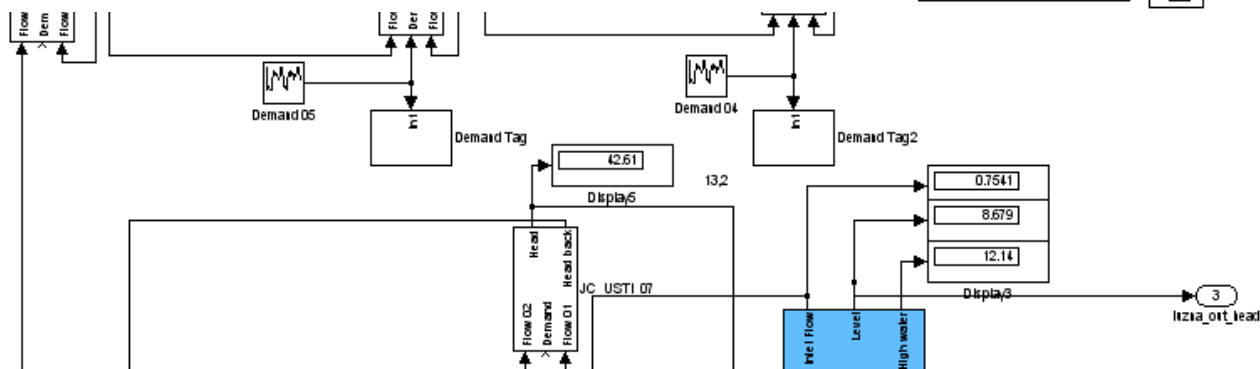
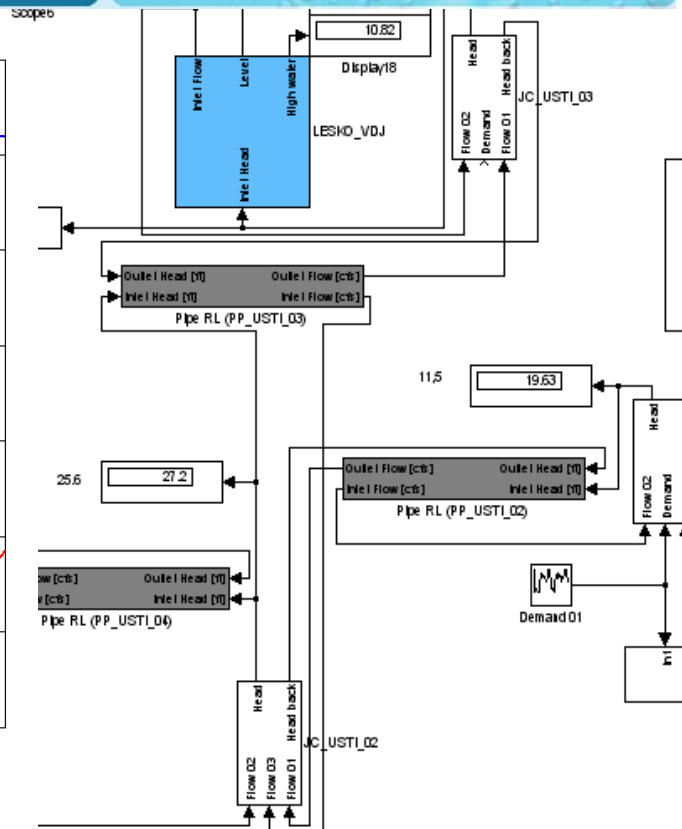
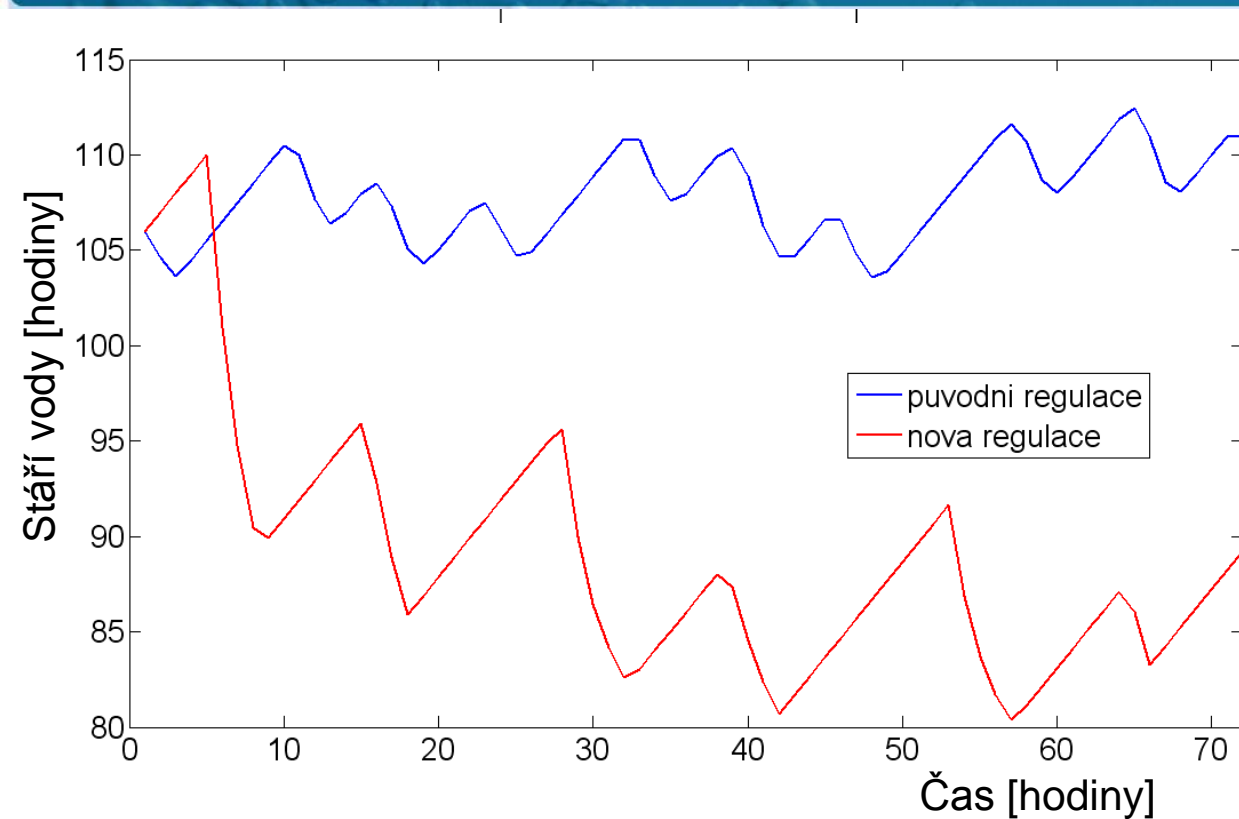
Ekonomické důsledky

- * redukce unikající vody
- * snížení stáří vody
- * možné snížení provozních nákladů

Modelování a řízení kvality vody ve vodárenské síti

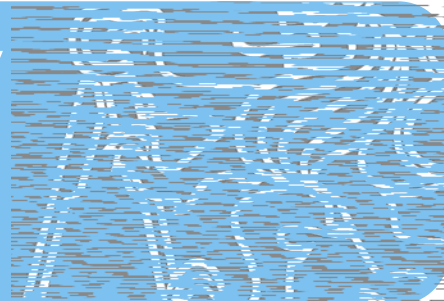
Dosažené výsledky

Modelování a řízení kvality vody ve vodárenské síti

Autor: Pavel Švarc (svarcpa2@fel.cvut.cz)

Vedoucí DP: doc. Ing. Petr Horáček, CSc. (horacek@protys.cz)

1 Modelování a řízení

Přístup k pitné vodě je esenciální potřebou lidstva. S růstem civilizace a počtu obyvatel se zároveň zvyšují požadavky na kvalitu pitné vody stejně jako na kvalitu její distribuce. Jednou z možností, jak zlepšit distribuci pitné vody a tím i její kvalitu, je aplikace řídicího systému. Pro návrh řídicích algoritmů je nezbytné disponovat věrným modelem distribuční sítě. V této práci je vytvořena knihovna komponent pro hydraulický model a model stáří vody.

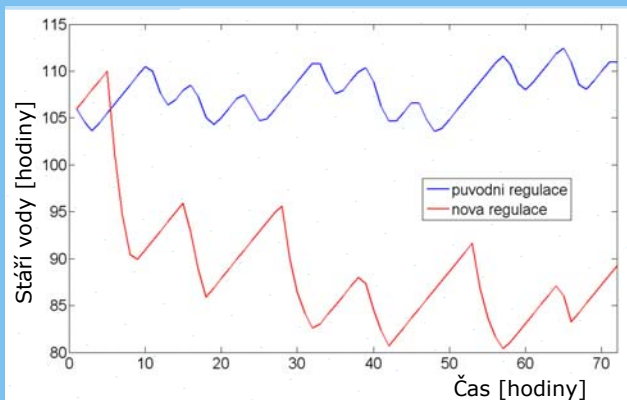
Hlavním výsledkem této části práce je formulace nového přístupu k modelování stáří vody pomocí tzv. balíků, vhodného k simulacím v reálném čase v prostředí Matlab/Simulink a vytvoření knihovny komponent pro sestavení modelu stáří vody v distribuční síti.

Metoda zabezpečuje konstantní počet balíků vody v potrubí a zároveň zaznamenává objem přitékajících resp. odtékajících balíků. Výpočet stáří při spojení dvou balíků je prováděn pomocí váženého průměru.

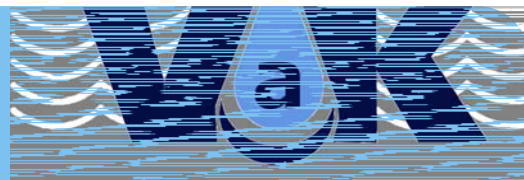
Obr. 1 Výpočet stáří vody v potrubí v jednom časovém kroku: do potrubí přitéká balík se stářím 0 a objemem 1 a vytéká balík o stejném objemu a stářím 31

2 Případová studie

S pomocí knihoven komponent, jejich popisem a parametry a měřených dat byl vytvořen model části distribuční soustavy Vodáren a kanalizací Vsetín a.s. a navrženo řízení s cílem **minimalizovat stáří vody**.

Obr. 2 Průběh stáří vody ve vodojemu Stráž s původním a novým řízením

Navržené programové řízení představuje také snížení provozních nákladů v těchto oblastech:

- > **Výdaje za elektrickou energii**
Plánováním čerpání a využitím doutarifové sazby za elektřinu
- > **Úniky vody při transportu**
Řízením snížením tlaku v soustavě
- > **Opotřebení čerpadel**
Optimalizací jejich spouštění